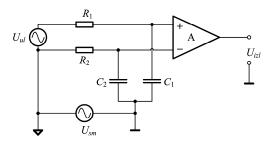
Z1. Otpor otpornika se mjeri s dva multimetra U/I metodom. Pad napona na otporniku mjeren prvim multimetrom je 5,40 V, a struja kroz otpornik mjerena drugim multimetrom je 5,00 mA. Mjerna nesigurnost prvog multimetra na mjernom području je 0,04 V, a drugog 0,01 mA. Mjerenja imaju faktor korelacije -0,15. Izrazite rezultat mjerenja otpora U/I metodom i usporedite ga s mjerenjem otpora jednim multimetrom koji pokazuje 1,076 k Ω , a čiji su podaci o točnosti dani Tablicom 1. Odgovorite koje je mjerenje točnije, a koje preciznije pod uvjetom da je stvarni otpor otpornika 1079,000 Ω .

Range	Resolution	Accuracy	Overload Protection
400Ω	0,1 Ω	±(1,2%+2)	1000 Vp
$4 \text{ k}\Omega$	1 Ω	±(1%+2)	
40 kΩ	10 Ω		
400 kΩ	100 Ω		
4 MΩ	1 kΩ	±(1,2%+2)	
40 MΩ	10 kΩ	±(1,5%+2)	

Tablica 1. Podaci proizvođača o točnosti mjerenja otpora

- **Z2.** Na voltmetar s asimetričnim ulazom i ulaznim otporom $10 \text{ M}\Omega$ priključen je vodič koji prema vodu rasvjetne mreže (230 V, 50 Hz) ima kapacitet C_1 =5 pF, a prema uzemljenju rasvjetne mreže kapacitet C_2 =5 pF. Nacrtajte nadomjesnu shemu i izračunajte efektivni napon smetnje koji se zbog kapacitivne veze pojavljuje na ulazu voltmetra. Kako biste smanjili ovu smetnju?
- **Z3.** Za spoj na slici izvedite izraz za faktor potiskivanja zajedničkog napona (CMRR). Napon smetnje javlja se uslijed različitih potencijala uzemljenja izvora signala i pojačala. Izračunajte faktor potiskivanja za $R_1 = 1.5 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 0.7 \text{ k}\Omega$, $C_1 = 10 \text{ pF}$, $C_2 = 5 \text{ pF}$, A = 1. Prikažite ovisnost faktora potiskivanja o frekvenciji.

Z4. Digitalni voltmetar ima ispravljač s odzivom na srednju vrijednost, a prikazuje efektivnu vrijednost napona. Koliki će napon izmjeriti DMM ako mu se na ulaz dovede trokutasti napon frekvencije 500 Hz, vrijednosti od vrha do vrha 2 V kojemu je superponiran istosmjerni napon od 3 V uz DC odnosno AC vezu ulaznog kruga?

Kolika je relativna pogreška mjerenja efektivne vrijednosti izmjenične komponente trokutastog napona?

Z5. Nacrtajte blok shemu digitalnog mjerila vremena frekvencije i vremenske dijagrame, te odredite vezu između frekvencije signala i stanja brojila. Odredite relativnu pogrešku mjerenja frekvencije 128 kHz u najgorem slučaju te u slučaju da je vremenski otvor brojila sinkroniziran s rastućim bridom mjerenog signala. U mjerilu se koristi stabilni oscilator frekvencije 1 MHz čija se frekvencija smanjuje 502 puta.

2010.